

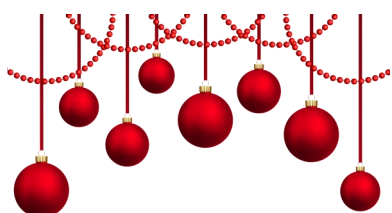
Fenstadsøkningen

Organ til fremme av det kulturelle, sosiale og aktive miljø i Fenstad

Nr. 3 • 2020 • Utgiver: Fenstad vel

Foto: Ninni Aarhus Tranum

God Jul

3000 km folkehelse

Det blir jul i år og

Det ble ikke julegrantenning på tradisjonelt vis i år, men treet er oppe. Vi ser tydelig at julepyntingen i Fenstad startet tidlig i år. Mange har pyntet litt ekstra med fine lysdekorasjoner. Dette er hyggelig å se. Det setter både farge på og lyser opp i nabolaget. Fenstad vel ønsker alle en riktig god jul.

Vi ønsker velkommen til ny sommerrebus i 2021

To av vinnerne av sommerrebusen: Ragnar Johnsen og Torgeir Vestvold. Den tredje vinneren var Mia Børresen Nyrødegård.

Sommerrebusen 2020 har vært mer populær enn noen gang. Det ble registrert 58 rebusjegere som gjennomført alle postene. Mange har i tillegg fått med seg en eller flere poster uten å bli helt ferdig. 12 poster var plassert ut rundt omkring i skogen og i bygda. Med et rask overslag så utgjør dette ca 3000 km fordelt på alle deltagerne - det er folkehelse det.

En stor takk til Roald W Finstad for fin rebus. Tre vinner ble trukket ut og en påskjønnelse er overlevert.

Fenstad vel
Sommerrebus 2020
Post 6

Fenstad vel er aktive på nett og i sosiale medier.

www.fenstad.no

Fenstad vel

@fenstadvel

Redaksjon: Boye Trandum, Vivi Aaslund, Ingrid H. G. Østvold

- Kons. +

- kons.

+ sykdom +

+ leddgikt

Svaret på denne rebusen var Jellumsetra.

? Hvor er dette?

Som fast spalte vil vi nå trykke bilder fra Fenstad, med en litt uvant vinkel eller fokusert på en spesiell detalj. Alle kan være med å gjette på hva det er eller hvor det er.

Send inn ditt svar til Ingrid Helene Grøtta Østvold, sms 93287262 eller på e-post post@mybelovedones.be.

Smårollinger i FENSTAD

Se her barn (og foreldre).

I Fenstad finner du mange tilbud for våre minste innbyggere. Av fritidsaktiviteter har vi lokalt turn, ski, håndball, fotball og barnegrupper til Fenstad jeger- og fiskerforening. Det er noen lekeplasser her og der, ballbinge på skolen og ikke minst naturen. Det finnes turmuligheter både for liten og stor alt etter passende alder. Bli kjent med gapahuker i skogen som ligger på flotte plasser og et godt mål å ha for turen—hva er vel bedre enn å spise kveldsmaten til utsikten i Gapahuken ved Jellum, det stille vannet

ved Ellingssjøen eller Lågsjøen.

Vi vil i 2020 ha et lite rebusløp for familien så man kan bli litt bedre kjent. Klarer du å løse denne oppgaven send inn ditt svar til Ingrid Helene Grøtta Østvold, sms 93287262 eller på e-post post@mybelovedones.be

Om du finner svaret på alle 3 rebusene i «Fenstadsøkningen» i løpet av året så er du med i trekningen av en premie!!

Her kommer årets siste rebus.—et hint er at man finner svaret i annen artikkel og er et fint turområde

- G + I L +

- R + første bokstav i alfabetet

FENSTAD VEL PÅ INSTAGRAM

Vi oppfordrer alle i Fenstad til å dele bilder på Instagram. Instagram er et sosial bildetjeneste.

Du finner oss under [@fenstadvel](https://www.instagram.com/fenstadvel)

Ved bruk av hashtag så er bilder «søkbare» og tilgjengelige om man har offentlig profil. Bruk f.eks [#fenstadvel](https://www.instagram.com/hashtag/fenstadvel) [#fenstadimithjerte](https://www.instagram.com/hashtag/fenstadimithjerte) [#fenstadskogen](https://www.instagram.com/hashtag/fenstadskogen) [#fenstad](https://www.instagram.com/hashtag/fenstad)

Vi vil plukke ut noen bilder fra Instagram og ta med i Fenstadsøkningen i neste nummer.

[lindanordlie](https://www.instagram.com/lindanordlie)

Foto: Linda Nordlie

[trondmolis](https://www.instagram.com/trondmolis)

Foto: Trond Molstad

[kulturfjoset](https://www.instagram.com/kulturfjoset) · Følg

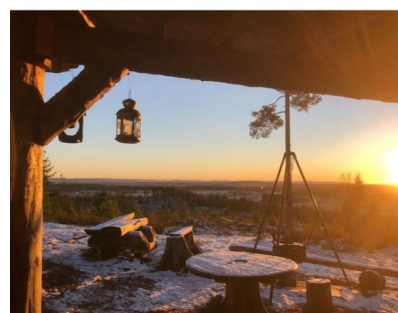

Foto: Lise Kristensen

Gardene i Fens

Middelaldersk overfartssted ved Vorma

Tekst: Vivi Aaslund

Farset 1955

Farset ligger ved Vorma, nær 1,5 kilometer vest for FV 177. Opprinnelsen til gardsnavnet kommer av *far*, overfartssted, og endelsen *-set* i betydningen oppholdssted. Her har det vært et gammelt sundsted med båt som gikk mellom Farset og Horgen på vestre side av elva. På området ved elvebredden kan det ha vært bosetting siden yngre jernalder og tidlig vikingtid, rundt år 800. I sin tid ble det registrert tre gravhauger på garden.

Både Farset og Veset var på 1400-tallet en del av Østre Holter med eieren storbonde Amund Jonsson. De første opplysninger om brukerne av Farset er fra 1514. Da drev en med navn Jon garden. I 1643 er Tore oppført som skattebetaler. Jens Tommesen er oppført som eier av Farset i 1650. Han kom sannsynligvis fra Oslo og var en rik mann. Han eide mye «jordegods» både i Nes og andre bygder. I tillegg var han nok en mann med utdannelse. Han virket som prosessfullmektig for nesbuene i

rettssaker. Tommesen flyttet til Nedre Holter der han også fikk eierandeler i garden. I 1670 er Gulbrand Andersen som kom fra Søndre Folmo ved Årnes, registrert som bruker på garden. Etter hans død i 1699 fikk enka Kari Evensdatter skjøte på garden i 1702. Siden har alle bønder på Farset vært selveiere.

Nærmere hundre år senere, er Berte Halvorsdatter enka på Farset. Hun hadde vært gift med Anders Jakobsen, en av Gulbrands etterkommere, som døde i 1789. Året etter giftet Berte seg igjen med lensmann Hans Gierlach. Etter et par år forlangte lensmannen besiktigelse og taksering av garden. Der nevnes det blant annet at det hadde vært to til tre

kverner i nordøstre del av fehavna. Disse husene gikk med under den store vårflommen «...for tre aar siden», som vel måtte skyldes vannføringa i Vorma under Storofsen i 1789. I følge rapporten var det flere store laftede hus på garden, som stuebygning, treskelåve, fjøs med 22 båser og badstue, i alt 11 bygninger. Det tydet på en velholdt gard. På den tiden lå husene høyere oppe enn nåværende gardstun.

Med omgifte, salg og stridigheter om odel, var Farsets eiere etterkommere av Gulbrand og Kari i vel hundre år.

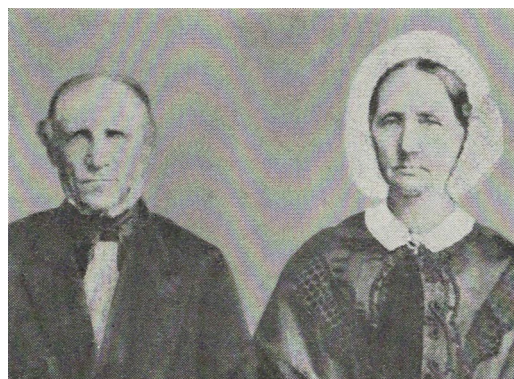
Etter at Farset hadde vært på salg i flere omganger, ble garden i 1845 testamentert til Syver Kristensen Blekstad. Han solgte garden videre til Johan Markus Koren. Han gikk visstnok konkurs, og Syver overtok garden igjen. Han kom fra Blekstad på vestsida av

Fenstad. Det var i hans tid det ble meieridrift på garden.

Syver startet med meieri på Blekstad i 1865 mens han fortsatt bodde der. Med seg hadde han Caspar Hiestand fra Sveits. Mange sveitsere kom til Norge i 1850-årene for

å lære bønder mer moderne fjøsstell samt meieri- og ysteridrift. Hiestand hadde tidligere oppholdt seg i Østerdalen og på Hadeland.

Da Syver flyttet til Farset, innredet han drengestua til ysteri og meieri der Hiestand kunne begynne med produksjon. I 1868 ble det opprettet avtaler med jordbrukerne i området om levering av melk.

Syver og Karen Andrea Blekstad

Fenstad – Farset, gnr 20

Det ble laget blant annet smør, prim, surost, pultost og gamalost. I tillegg hadde Hiestand med seg osteslag fra hjemlandet. Meieri- og ysteridriften var vellykket. Hans Olsen som bodde på Fenstadtangen rodde både melk og melkeprodukter fra Farset til Årnes jernbanestasjon for videresending. Caspar Hiestand dro fra Farset i 1871.

Syver overtok deretter driften og gjorde avtaler med leverandørene. De kom fra Frilset i nord til ned mot Vormsund i sør. Melka skulle leveres før klokka 07.00 om morgenen. Om kvelden var tidspunkt ikke før 19.00, heller ikke etter kl 21.00.

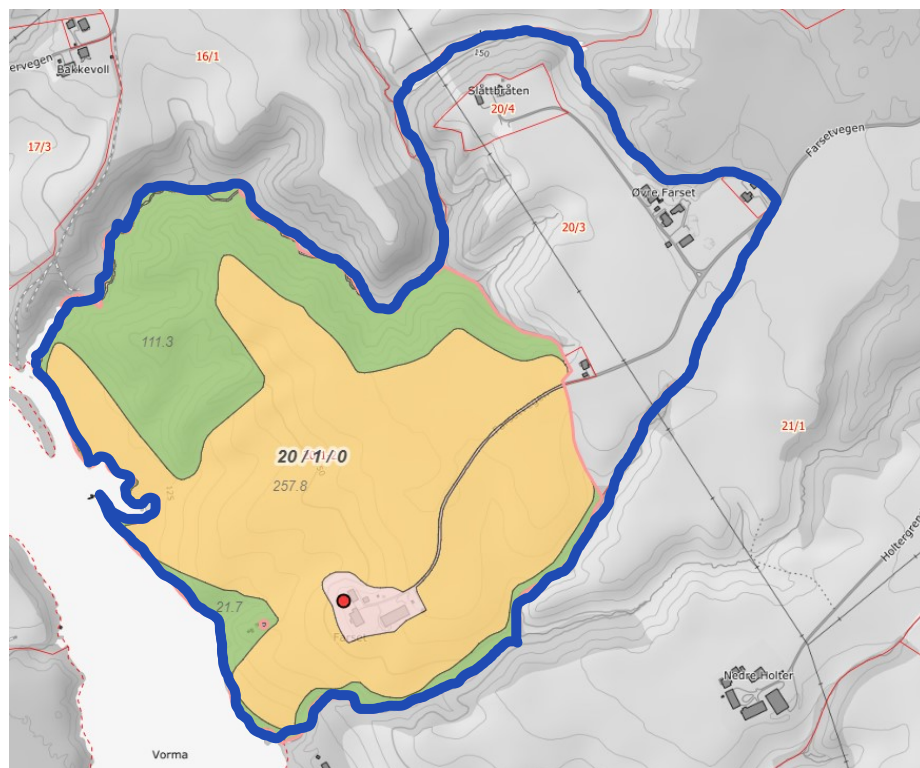
Etter Syvers død i 1872 overtok sønnen Sigvart garden mens en annen sønn, Kristen, bestyrte meieridriften. Sigvarts kone Thea Pålsdatter, var fra Holen i Åland. Hun kom opprinnelig til Farset som meierske og ble en drivende kraft i produksjonen. Det er usikkert når driften ble nedlagt, men sannsynligvis en gang i 1880-årene. Sigvart og familien flyttet fra garden i 1889. Deretter hadde Farset flere skiftende eiere. Nåværende slekt kom til garden i 1954.

Farset er på rundt 260 mål dyrket mark og vel 150 mål hagaskog.

Fra garden er det utskilt sju bruk, mens bruksnummer 2 er tilbakeført til garden.

Holmeng, eller Holsholmen som den også kalles, ligger i Vorma noe sør for Farset. Den har historisk sett tilhørt garden. Men da Blegstad-familien solgte garden i 1954, ble holmen holdt utenfor. I 1987 ble den vel sju mål store øya kjøpt tilbake fra Blegstads etterkommer og dermed på ny en del av Farseteiendommen.

Farsettangen var eneste husmannsplass under Farset. Den lå nord for garden ved Vorma. Den første husmann som er registrert her, het Pål Larsen. Han og

kona Kari Aulsdatter med de to eldste barna flyttet hit omkring 1765. De hadde tidligere bodd på en plass under Esva.

De neste hundre år var Farsettangen et hjem for flere husmenn.

Markus Olsen fra Holterdalen var den siste husmannen i Farsettangen. I 1886 flyttet familien til Holterbråten der hans sønn Ole senere ble selveier.

Da Sigvart Blegstad solgte Farset i 1889, holdt han igjen Farsettangen og flyttet dit med familien. Eiendommen fikk bruksnummer 2, men ble senere slått sammen med garden igjen. Nå er tuftene etter plassen utslettet.

Våningshuset på Farsettangen har også sin lille historie. Det ble sannsynligvis oppført av Sigvart Blegstad. I følge folketellinga bodde hans etterkommere fortsatt på plassen i 1910.

Like etter krigen ble tømmerhuset revet og flyttet. Det var et strevsomt arbeid. Vegen til Tangen var uframkommelig

med bil. Derfor ble tømmeret fløtet ned til Vormsund for å bli fraktet tilbake til Fenstad med lastebil. Stokk for stokk ble huset gjenreist av Ingeborg og Martin Holmen på tomte Solås i Grindervegen.

Kilder: Thorleif Rimstad: Meieria i bygdesamfunnet. Raumnes. Nes bygdebok.

Holsholmen i Vorma tilhører Farset

Gapahukene i Fenstad

Tekst: Ingrid Helene Østvold og Bjørn Sandvold. Foto: Anita Lindholt og Bjørn Sandvold

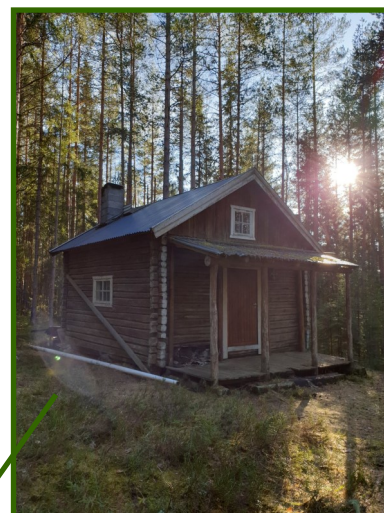
Det er mange som benytter seg av de flotte skogene våre i Fenstad.

Her får du en oversikt over hvor de populære gapahukene er, og et par andre fine områder der det er grillplass som er steder man så absolutt bør gå en tur til.

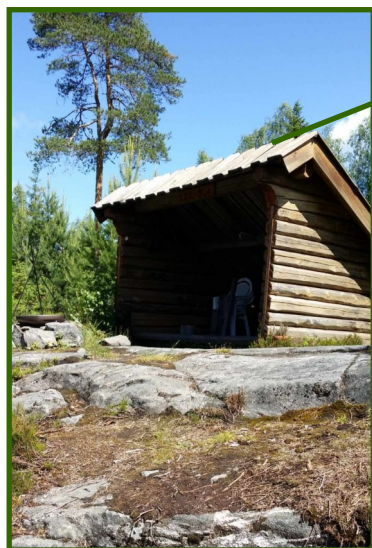
- 1: Gapahuken ved Mobekk
- 2: Jørgenbua
- 3: Egilbua
- 4: Knutbua
- 5: Speiderhytta
- 6: 4H gapahuken
- 7: Grillplass ved Lågsjøen
- 8: Grillsplass på Vardehøgda
- 9: Grillplass ved Vika
- 10: Grillplass ved Rudsetra

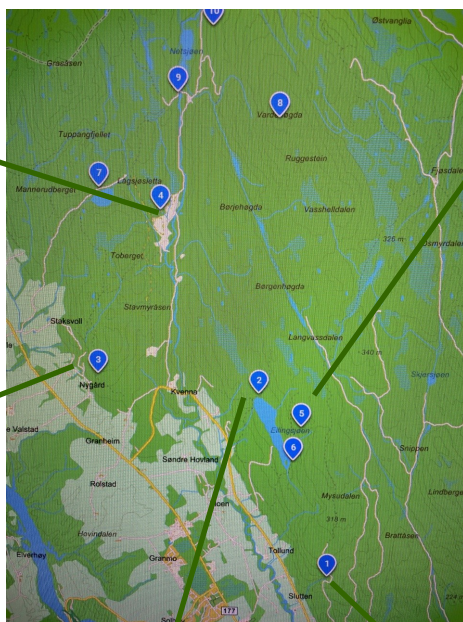
4. Knutbua finner du i Skianlegget. Minnegave etter avdøde Knut Holen.

5. Speiderhytta finner du ovenfor Ellingsjøen. Det går en sti fra Ellingsjøen opp til Speiderhytta. Hytta ble satt opp på 60-tallet av speidere i Fenstad.

3. Parker ved «gule grinda»
Egilbua på Åsleiarunden (også kalt Egilrunden) .
Minnegave etter avdøde Egil Molstad som brukte mesteparten av sin fritid til å holde denne stien i orden.

2. Jørgenbua finner du i nordenden av Ellingsjøen.
Jørgenbua er til minne om avdøde Jørgen Martinsen.

6. 4Hgapahuken. Ta kontakt med grunneier Anne Kristin Rolstad for bruk av denne.
Tlf.: 92828380

1. Gapahuken ved Mobekk—med flott utsikt over Nes. Satt opp på dugnad av Fenstadsøkninger som bor i Jellumvegen og Ålandsvegen.

TIPPING
RIKSTOTO
POST
APOTEK-UTSALG

joker

FENSTAD
www.joker.no

ÅPNINGSTIDER
MANDAG - FREDAG
7-20
LØRDAG
9-19

Vi kan friste med VARM LUNSMAT Ring 63 90 41 41 og bestill PIZZA

FENSTAD AUTO AS
Vi er der du er

Eidsvollvegen 831, 2170 Fenstad. Tlf. 63 90 89 00.
Besøk oss også på: www.fenstadauto.no

Nybil • Bruktbil • Snøscootere • Service og ettermarked

Stjel varme med en CTC varmepumpe

Varmepumpene EcoHeat (væske/vann) og EcoAir (luft/vann), stjeler effektivt varme fra naturen rundt deg.

- Du sparer fra 50 til 70% av fyringsutgiftene
- Du øker verdien på huset
- Du får høy komfort og et deilig inneklima

Snakk med oss om hva som er riktig løsning for ditt hus.

Norsk Varmegjenvinning AS
Eidsvollvegen, 2170 FENSTAD
Telefon 63 90 21 35. E-post: post@nvg.as

YX Kampå

Tlf. 63 90 43 53

Nyoppusset flott butikk og stasjon

Godt utvalg av mat:
Kebab, Hamburgere, pizza og pølser
vafler, boller,
kioskvarer og noe daglivarer

Kom innom eller ring og bestill

Kampå bensin & service, Fenstad

isenkrambutikken
...en annerledes jernvareforretning...

Adresse: Eidsvollvegen 481-515, 2160 Vormsund
Tlf: 63 90 11 90 - www.isenkrambutikken.no

Din jernvarebutikk i Fenstad!

Ny E16 - Fenstad vel svarer på forslag

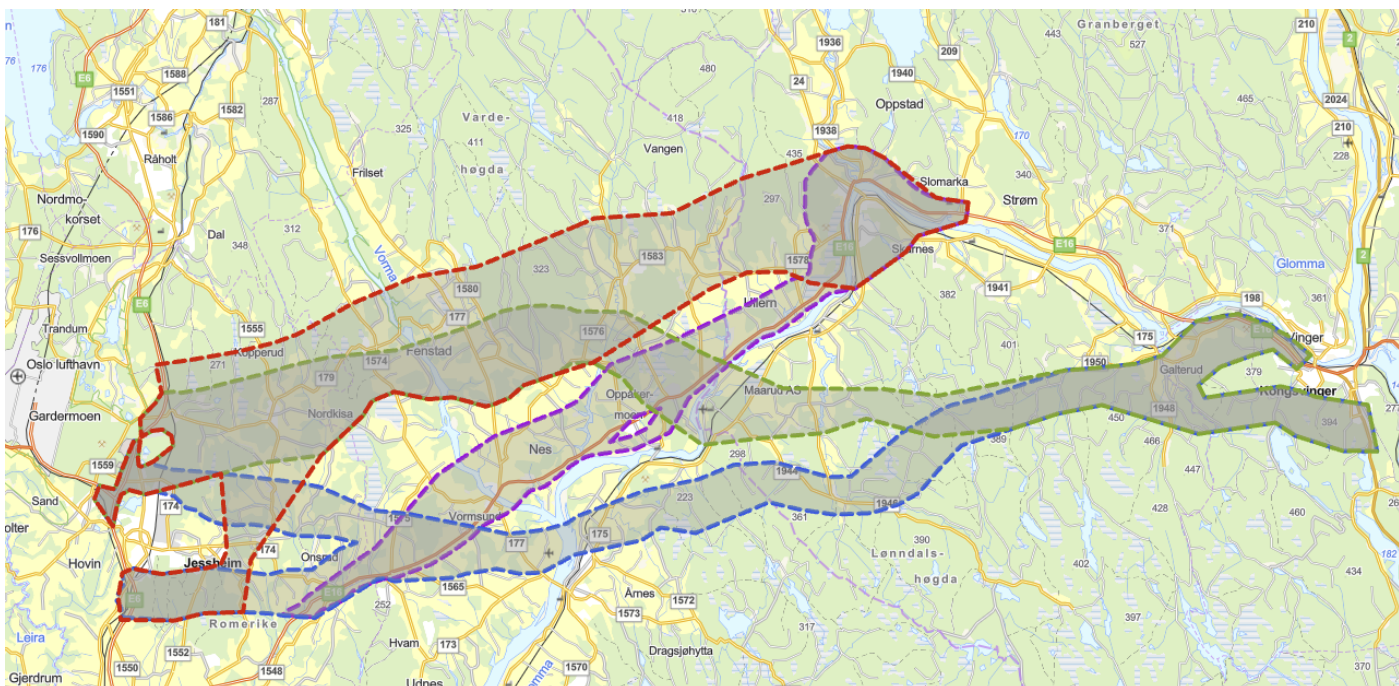
Tekst: Boye Tranum

Proessen med planlegging av ny E16 går fort. Svært mange har engasjert seg og har meninger om de alternativene som nå ligger til vurdering. I Fenstad har interessegruppa «Nei til E16 gjennom Fenstad» vært veldig aktiv og har fått

mange støttespillere.

Fenstad vel arrangerte sammen med «Nei til E16 gjennom Fenstad» folkemøte på Fenstad stadion 15. oktober med stort oppmøte. Politikere fra Nes og sentralt hold møtte opp i paneldiskusjon som ble

styrt av Eva Nordlund. Siden har Nye veier arrangert digitale folkemøter i alle berørte kommuner. Der ble det informert om planen og litt om argumenter for de ulike korridorene som skal konsekvensutredes. Det ble også

1

Varsel om oppstart

Høringsperiode avsluttet

2

Planprogram

Høringsperiode avsluttet

Planprogram skal etter planen fastsettes 16. desember

3

Forslag til kommunedelplan

Vinteren 2021

4

Høring av forslag til kommunedelplan

vår 2021

5

Politisk behandling og vedtak

Høst 2021

OMBYGGING AV SIKRINGSSKAP

Vi bygger om til automatsikringer med inntil 8 kurser, jordfeilbryter og hovedsikring!

6990,- Fra kr. inkl. mva.

Ser sikringsskapet ditt sårn ut? **Ta kontakt med oss for gratis befaring**

TRENGER DU HJEMMELADER TIL EL-BILEN?

Vi installerer ladestasjon hjemme hos deg med egen kurs fra sikringsskap og inntil 10 m kabel **12.990,-** Fra kr. inkl. mva.

Vi utfører også **el-kontroll, internkontroll og termofotografering** i elektriske anlegg: bolig, næring og landbruk.

Øvre Hagaveg 2, 2150 Årnes
Tlf. 63 90 07 80
post@arneselektro.no
arneselektro.no

invitert til separate dialogmøter. Både «Nei til E16 gjennom Fenstad» og Fenstad vel har hatt hver sine dialogmøter med Nye veier og det interkommunale styret. Der ble det i alt vesentlig grad uttrykt de bekymringene og spørsmålene som kommer fram i svarbrevet Fenstad vel har sendt på høringen av planprogrammet. Fenstad vel fortsetter å følge denne saken tett for å bringe fakta og bekymringer fra Fenstad inn i prosessen.

Asplan Viak AS
Postboks 24
1300 Sandvika

Kopi:
Nes kommune
Postboks 114
2151 Årnes

Saksnr: 2020/001
Deres ref: E16KE6 Høring av planprogram
Saksbehandler: Boye Tranum
Dato: 16.11.2020

Kommentar fra Fenstad vel på høringsutkast til Planprogram for kommuneplan E16 Kongsvinger – E6

Fenstad vel er svært engasjert i Nes bygdas fremtidig utvikling og bevaring av Fenstad som et levende og attraktivt grendesamfunn. Grendene på begge sider av Vorma er unik på nasjonalt nivå med over 1000 års bosetningshistorie. Det er nå ei bygd med nesten sammenhengende rekke av gardar på begge sidene av Vorma. Bygda ble tidligere kalt «Vormadalen» - «Vormadal» på gammalnorsk. I tillegg til gardene, som mange dateres tilbake til Vikingetiden, er det levende grendesamfunn på begge sider av elva med nyere fortettet boligstruktur og markerte grendesentra.

Fenstad vel er spesielt fokusert på å videreutvikle de levende grendesamfunnene i Nes.

Overordnede kommentarer til oppdraget til Nye Veier

- Ut fra St. Prop 110S (2018-2019) ser det ut som oppdraget til Nye veier er å ferdigstille resten av E16 som ikke allerede er utbygd. Dette leses ut fra følgende tekst i proposisjonen:

«E16 Kløfta-Kongsvinger i Åkershus og Hedmark

På strekninga E16 Kløfta-Kongsvinger er det forutsatt at prosjektet E16 Nybakk-Herbergåsen-Slomarka starter opp i andre del av planperioden.

Fenstad vel stiller seg derfor undrende til at det iverksettes en så omfattende vurdering av andre korridor utover alternativer utover det som allerede er regulert, til en betydelig kostnad. Hvordan kan Nye Veier og styret for Interkommunal kommunedelplan argumentere for dette, og hvordan vil denne merkostnaden påvirke de økonomiske vurderingene av de ulike korridoralternativene?

- Fenstad vel har ingen forståelse for hvorfor det Interkommunale styret og Nye veier har begynt denne omfattende analyseaktiviteten for å finne andre løsninger enn det Statens vegvesen falt ned på, isteden for å optimalisere og forbedre denne løsningen. Tvert i mot så oppfattes det som et hån mot innbyggerne i Nes, som allerede har betalt, og betaler på, de utbygde veistreknene gjennom bompenger. Samtidig har store deler av bygda vært båndlagt, forberedt på, og ventet på den nye veien i godkjent korridor.

Den veien som er regulert og utarbeidet av Statens vegvesen var akseptabel inntil Skjeggstadbrua på E18 i Vestfold falt ned. Da ble det ekstra fokus på fundamentering av bruer i rasutsatte området. Det betyr ikke at det ikke kan bygges bruer der det var planlagt, men at prisen kan gå noe opp.

Hvis den merkostnaden som nå brukes i prosjektering gjennom analyse av nye traseer hadde uavkortet gått med til å optimalisere og forbedre fundamentering i allerede regulert trasé i tillegg til Nye Veier sin mer effektive måte å kontrahere og bygge veier på, så hadde kanskje samfunnsnytte blitt akseptabel.

Fenstad vel stiller seg derfor meget tvilende til påstanden om at Alternativ F er så mye dyrere og med lavere samfunnsnytte enn andre alternativer, da alt forarbeid og regulering allerede er utført.

Kommunedelplan E16 Kongsvinger – E6

Kapittel 2.1 Mål for prosjektet

Fenstad vel er sterkt kritisk til delmål b1 der Hønefoss blandes inn som destinasjonsmål for innsparing av kjøretid.

Dette delmålet ser ut til å være oppkonstruert for å tvinge ny vei opp til Gardermoen området og dermed være et motargument til alternativet med å bruke eksisterende veistreknin mellom Kløfta og Nybakk.

Fenstad vel mener at delmål b1 skal fjernes, og at delmål d1 skal stå som mål for innsparing av kjøretid til E6. Vi kan ikke se noe data eller informasjon som rettferdiggjør å trekke inn et destinasjonsmål vest for E6. E6 i det aktuelle området er i god stand til å knytte øst vest korridoren sammen med E16 østover og E16 vestover. Vi vil minne om at oppdraget er å bygge ut ny vei mellom Kløfta og Kongsvinger.

Fenstad vel mener at det bør inkluderes et nytt delmål om reisetid til Oslo, all den tid en stor majoritet av transport og reiser fra området øst for E6 går til og fra Oslo.

Kapittel 2.2.3 . Strekingen Nybakk-Slomarka

Det påstås at denne veitraseen har dårlig samfunnsøkonomisk lønnsomhet, selv med en kostnadsreduksjon på 20% i forhold til Statens vegvesen sine kalkyler. Dette hevder Nye veier at de er i stand til på generelt grunnlag.

Fenstad vel stiller seg meget undrende og tvilende til denne påstanden tatt i betraktning at dette er den desidert korteste strekingen, og at det allerede er bygget motorvei i begge ender. Hvordan er beregningene som gir denne konklusjon? Spesielt er dette underlig da den allerede kalkuleerte veilinnen som Statens vegvesen landet på, og som kommunene har regulert ferdig, ikke ser ut til å være tatt med av Nye veier. Derimot har det blitt identifisert nye veilinjier sør og nord for eksisterende vei. Ref kap 4.4.3.1 i Silingsrapporten.

Fenstad vel mener at en optimalisering ved bruk av korridor F er det aller beste alternativet for Nes og nesbuene. Dette alternativet opprettholder i størst grad de eksisterende miljø- og samfunnsverdier, og vil være en realisering av det som nesbuene nå har ventet på i svært mange år.

Kapittel 4.3.2 Forutsetninger for linjesøk

Fenstad vel er uenig i avgrensningen for linjesøk som er satt som utgangspunkt for analyse. Hvis andre alternativer enn F skal fortsatt vurderes mener Fenstad vel at start og slutt punkter i vest skal begrenses til strekingen Kløfta – Jessheim syd og Slomarka i øst.

Silingsrapporten silingsfasen

Kapittel 1.3 Prosjektets mål

Fenstad vel har samme kommentar som beskrevet ovenfor til Kap 2.1 i Planprogrammet.

Kjøretidskalkyler

I og med at den aller største andelen av transport går til og fra Oslo fra E16 øst mener Fenstad vel at det er avgjørende at kjøretidskalkylene reflekterer dette i netto nytte vurderingene.

Det tar langtids 10 min å kjøre på E6 fra Hauerseter til Kløfta, og det er 14 km. Dette må settes opp mot bruk av traseen Nybakk – Kløfta både med hensyn på distanse og tid.

I tillegg vil Fenstad vel påpeke at en svært stor andel av trafikken vil benytte eksisterende veinett med korteste strekning til og fra Kløfta hvis en av de nordlige korridoren velges. Den ekstra distansen og tiden langs E6, samt bompengekostnader, vil for svært mange bilister være avgjørende for å benytte eksisterende og gammelt veinett.

Hvordan innvirker dette på redusert ulykkesprognose på den gamle E16 veien, og dermed redusert samfunnsnytte?

Fenstad vel ønsker at disse aspektene tas med i kalkylene og at de tydeliggjøres.

Kapittel 4.3.1.1 Naturmangfold

I tabell 4-1 vil Fenstad vel ha inkludert nye område for habitat med registrerte forekomster av fredede/og eller prioriterte arter som er sterkt truet:

Miljøverdi for naturmangfold	ID	Vurdering/begrunnelse
Vorma syd for Svanfossen		Eneste registrert gyteområde for storørret i Mjøsa/Vorma er i området rett sør for Svanfossen.

Kampåa fra Fjellhaug og sørover.	I og rundt Kampåa er det registrert over 70 fuglearter, hvorav flere er hekkende og flere er rødlistede. Her nevnes mer spesielle, sjeldne og/eller sårbare arter, status for i Norsk rødliste for arter 2020 i parentes: Lerkefalk (NT), Myrrikse (EN), Åkerrikse (CR), Vipe (EN), Storspove (VU), Sanglerke (VU) Gulspru (NT) og Sivspru (NT)
----------------------------------	---

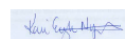
Kapittel 4.3.1.2 Kulturarv

I tabell 4-2 vil Fenstad vel ha inkludert nye område for sær bevaringsverdige kulturområder.

Miljøverdi for kulturarv	ID	Vurdering/begrunnelse
Åland – strekingen Fjellhaug - Jellum		Særegent kulturlandskap med eldre husmannsplasser, småbruk og bosteder langs Kampåa. Dette området inkluderer også forsamlingshuset Nordby, i laftet arkitektur fra 1914 tegnet av Arnstein Arneberg og skjenket av myntgravør Ivar Thronsen og grosserer Johan Jørgensen til beboerne og småbrukere i Jerpestad krets. Område har flere damanlegg, gamle møller og kraftverk med Kampåa som energikilde.
Tur og rekreasjonsområdet Ellingsjøen - Jellumsvegen		Ettertraktet og mye brukt tur og jaktområde med mer enn 5 mil godt opparbeidet og merkede stier. ref. tursier merket i kommune kart. Viktig for folkehelse som et satsningsområdet for kommunen.
Svanfoss sluse		Operativ sluse for trafikk på Vorma til og fra Mjøsa.
Vormadalen KULA landskap		Området må gis samme beskyttelsesnivå som området Nestangen i kalkylen.
Fenstad kirke med hjelpekirkegården på begge sider av Vorma		Bygdas eldste kirke fra 1703, hjelpekirkegård på garden Fenstad, og garden Horgen må vernes spesielt.
Sammenhengende skog		En av Nes største og lengste sammenhengende skogsområde er området Fenstad øst og nordøstover.

Fenstad Vel anmoder Nye veier og det Interkommunale styret å ta våre kommentarer til etterfølgelse.

For Fenstad Vel

Kari Engh Nyjordet
Leder

Gjemmestedet hass Harald oppdaget!

Harald Slutten - en sjelden begavelse

Tekst: Sverre Rimstad

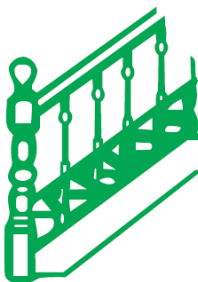

Per Aene Johansen kom tilfeldig over en hel haug med gamle hestesko da han ryddet den nye tomte si. Helt i utkanten av tomte kom de til syne under torva. Godt over 100 må det minst være. Dette er sansynligvis en av gjemmestedene til Harald Slutten som samlet på gamle hestesko.

Harald Hansen Slutten var født 1912 av foreldrene Karen og Olaf. I yngre år bodde de i Sørli i Åland, men flyttet seinere til familiebruket Slutten i nærheten av forsamlingshuset "Nordby". Der bodde han sine fleste leveår med mora som ble enke 1957, broren Karl som var tidlig enkemann og nevøen Thore. Harald var en jevnlig gjest i mange him i Åland, rundt "Krysset" ved "Auton" og sydover i Holtergrenda. Han må ha vært meir B-menneske enn de fleste Fenstadsøktninga og var ofte å se på "Chausen" eller sideveger seint på kvelden.

Med økende biltrafikk var fleire bekymret for åssen det skulle gå me'n Harald natterstider etter vegen. Men mor Karen var tidligere ute enn andre med slikt og sydde tydlige refleksband på klea hass Harald, så det gikk bra,

sjøl om han kunne stå midt i vegen i sene kveldstimer. Utenom familie og de han oftest besøkte, var nok Harald mest kjent for sitt **gehør og musikkinteresse**. Han oppsøkte gjerne steder og samlinger med musikk. Kroppsspråk og uttrykk fortalte hans verdsetting av musikken. Rytmiske bevegelser og pekefingen fram og tilbake foran munnen ga uttrykk for at han likte musikken. Henda over øra og dirring med hodet viste det motsatte. En ustemt gitar kunne være nok til det. I ei pause kunne han raskt og uten fornærmelse ta gitaren, nokså raskt stemme den og gi den tilbake. Så aldri han spilte noe sjøl annet enn å legge gitaren over knea eller på et bord eller over scenekanten mens han raskt stemte og slo noen toner. Meir enn en gong sa han: **"Harald speller itte på ustemt gitar"**.

KÅRSTAD
TREVAREFABRIKK
Etablert 1949
Gode trapper fra første trinn

Movegen, 2170 FENSTAD • Tlf: 63 90 41 71 • Faks: 63 90 91 78
k-kaarst@online.no • www.kaarstadtrapp.no

Hestesko og klangen når han slo de mot hverandre var Haralds store lidenskap. Han var jevnlig innom smyva tel Engebretsenkara, like nord for Heimvard og fant eller fikk noen skor han prøvde lyden i. Lykkelig når han fikk med seg noen skor heim. Han hadde fleire gjemmesteder der han samlet hestesko : i låven i Slutten, neafor gamlevegen til Nordby, mot åa og visstnok også øst i skaukanten. I et av

krigsåra mintes Leif Riiser på Jerpestad at en mårra var hesteskoa som hadde hengt inne på kjellerbua borte. Det var sikkert over hundre kilo, så det måtte ha vøri fleire vendinger å bæra. Jeg undersøkte itte noe meir, men holdt det itte for utenkelig at Harald hadde hentet de, sa Riiser.

Kleshengere satte Harald pris på, særlig de med litt skrift på. Hva som hadde foregått vites ikke, men han kom stadig tilbake til at nabo Gunnar hadde tatt kleshengeren hans og jakka måtte henge på en spiker i skåpet. Men når Alvoret meldte seg bekymret han seg også for Gunnar. Gunnar kjørte moped, fikk uhell, visstnok ved Arnestad og vart noe tilredt, hentet av sjukebil. Da Harald fikk høre det, engstet han seg med å si : "Gunnar skær da vel itte døy ?"

Mat og gjerne solid mat satte Harald pris på. Fem eller seks gode brødsiver, gjerne med voksne fleskebiter gikk fint ned sammen med kaffi. Klubb var likevel hans favoritt. Blodklubb med ister var mest vanlig på våre kanter og stort sett i slaktetida før jul.

Nævastore klubb kunne han klare både fem og muligens fleire av. Han må ha hatt høg forbrenning

Bildet tilhører familien Sørli

eller gått av seg mye, for Harald vart likevel aldri noen tungvekter. **Litt småerting** var nok Harald også utsatt for. Som at neste gong skulle han få myrvatten og gammal kaku eller som han hadde opplevd : klubb med fille i. Til det første svarte han at "da kommer itte han Harald til døkk meir". og til det andre : "Harald liker itte klubb med fille". Om han kjente seg forulempet kunne han være tydelig med å si : "**Væra folk !**". Og syntes han folk var uoppmerksomme eller trengte en

advarsel var han klar : "**Hør på sier !!**" Kondisjonerte folk var det knapt i Fenstad, Torbjørn Henang med feriested i Vestheim, fin bil, silkeskerf og skalk på høytidsdager var vel det nærmeste slikt. Fleire sperret opp aua en 17. mai da Harald gikk bort til Henangs bil, bøyde seg inn gjennom vinduet og hilste på. "Jaså er det deg da Harald" sier Henang. De kjente hverandre godt, sikkert fra Haralds besøk i Vestheim.

Om Harald hadde noen særskilt diagnose vites ikke, men mulig engelsk sjuke, "rakitis" på grunn av D-vitaminmangel er nevnt. Like sannsynlig er "spanskesjuken" som herjet fra 1918 og et par år

som faren Olaf blant mange var svært sjuk av. Ei kort tid var Harald på spesialscole i Oslo, men det passet han ikke. Det er ikke utenkelig at han hadde det musikerne kaller "**absolutt gehør**", men vanskelig å fastslå i ettertid. Sine siste år bodde han hos søster Olaug i Skogbygda. Harald døde 1981 og er begravet ved familiens gravsted i Fenstad.

Muntlige kilder : Thore Fjellheim. Olve Hansen og Egil Tranum.

FENSTAD BYGG AS
ENTREPRENØR OG BYGGMESTERFORRETNING

Flyfoto i Fenstad - Nordre Holen

Ålan

På bildet ser vi Nordre Holen, tatt sørfra, med Ålandsvegen nordover i bakgrunnen.

Bilde er tatt ca 1961. Det kan vi anslå basert på den nylagde Ålandsveien. Det sees tydelig at veien er relativt ny ved at skjæringene så vidt har fått vegetasjon. Den nye veien ser ut til å være laget fram til Ingjeringen, og det ser ut som det bare er ryddet trase' videre nordover. Den gamle veien fra Ingjeringen gikk på østre side av Tollund og videre mot Delbekk.

I Nord-Holen i dag er det bare låven med det laftede fjøset og stabburet som står igjen. Hovedhuset på eiendommen ble revet tidlig på '90-tallet og nåværende hus er delvis av nyere dato. Det kan så vidt skimtes et mindre hus under bjørkene bak hovedhuset. Dette mindre huset ble flyttet hit en gang etter krigen fra tomte der hytta ved Mobekkdammen står i dag. Det var et laftet hus og ses på bildet under. Dette tømmerhuset er en del av det huset som står på plassen i dag.

Holen var husmannsplass under Østre Holter og ble ryddet på tidlig 1800 tallet av den første registrerte husmann Kristoffer Syversen. Den siste husmann i Holen var Søren Hansen som var født på Fenstadtangen. Han flyttet over til Høiby da Holen ble solgt til Ole Thorsen i 1901. Ole var gift med Sina Marie Paulsen. Søndre Holen ble fraskilt Nordre Holen i 1919.

I venstre kant av bilde sees den gamle låven i Tranum og litt av huset. Huset i Tranum er satt opp av laftet liggende plank og var på dette bildet uten utvendig panel. Det hvite huset til høyre i bildet er Hasle som står på samme sted i dag. På veien opp til Hasle kan vi se et lite skur med bølgeblikk tak. Dette var minkfarmen som Egil Tranum hadde en kort periode.

bt

Bilde fra Holen til venstre er utlånt av Sven Dramstad. Flyfoto er utlånt av Egil Tra

Nordre Holen ca 1961

Ski og Sykkel i Fenstad

Tekst og foto: Boye Tranum

Nes Ski- og Sykkelanlegg ble offisielt åpnet 10. oktober 2020. Utvidelsen av anlegget med sykkeltraseer som vises på kartet, bekrefter at dette nå er både et ski- og sykkelanlegg. Som skipresident Erik Røste sa i åpningstalen sin, så er dette nå et av landets beste anlegg, og kanskje det første som kombinerer ski og sykkel sport.

Med formidabel innsats fra både Nes ski-anlegg, Nes sykkelklubb og alle de frivillige, har de klart å åpne dette kombinerte anlegget i høst.

Fenstad vel er veldig imponert over Nes Ski- og Sykkelanlegg og svært fornøyd med å ha dette flotte anlegget i Fenstad. Dette setter Fenstad på kartet.

Leder for Nes sykkelklubb Ragnar Johnsen var både stolt og tilfreds under åpningen .

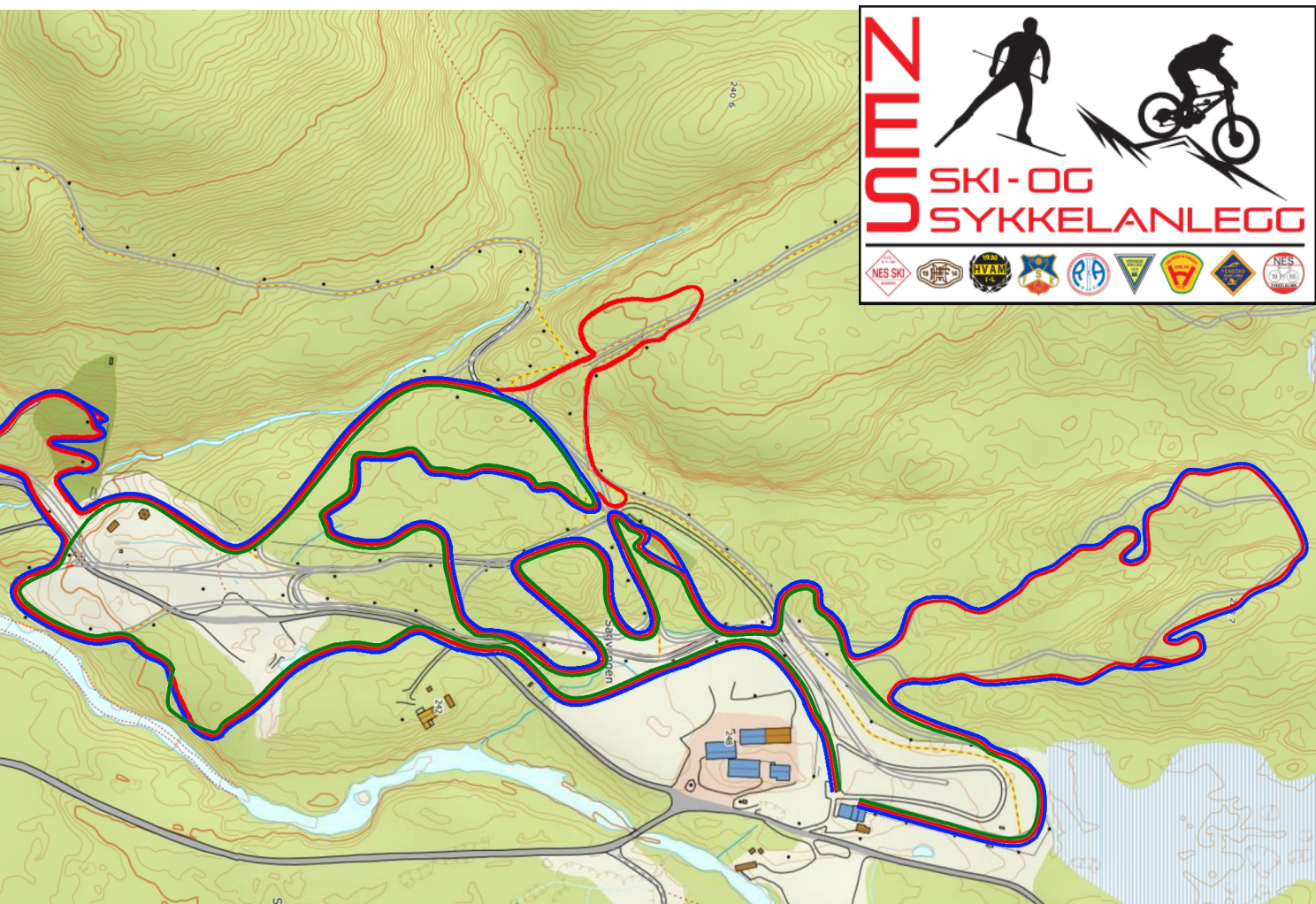
Ragnar Johnsen, leder Nes sykkelklubb

Den høytidlige åpningen av Nes ski- og sykkelanlegg lørdag 10. oktober 2020:

Fra venstre: Tiril Udnes Weng, skipresident Erik Røste, landslagstrener i terrengsykling Eddy Storsæther, Amalie Håkonsen Ous og Lotta Udnes Weng.

Samtidig fikk skistjernene fra Nes ski deler av traseen oppkalt etter seg med «Tvillingkula» og «Amaliebakken»

Svært rosende ord og anerkjennelse ble overbrakt fra nasjonale instanser til Nes ski- og sykkelanlegg. Fra venstre leder Nes ski – og sykkelanlegg Amund Vandsem, landslagstrener i terrengsykkel Eddy Storsæther og skipresident Erik Røste.

Styret i Fenstad Vel

Leder	Kari Engh Nyjordet	Telefon 416 97 021	kari.engh.nyjordet@gmail.com
Nestleder	Astrid Jakobsen	Telefon 415 33 9 38	astrid@fargerike-sletvold.no
Sekretær	Gunn Molstad	Telefon 932 31 746	gunnmolstad@live.no
Kasserer/Fenstadsøktningen	Boye Tranum	Telefon 941 51 465	boye.tranum@dnvgl.com
Styremedlem	Per Johnsen	Telefon 905 71 801	per.johnsen@fenstadbygg.no
Styremedlem	Trond Molstad	Telefon 947 85 331	trond.molstad@live.no
Styremedlem	Ninni Aarhus Tranum	Telefon 920 12 752	ninni@akershus.com
1. vara	Arne Hovland	Telefon 924 11 926	arne-hovland@hotmail.com
2. vara	Sigurd Løse	Telefon 970 05 508	siguloes@live.no

Konto: 0540 08 48612 • Vi er med i grasrotandelen, gi din støtte til Fenstad Vel • Org.nr. 994 547 798 • www.fenstad.no
Bli Medlem • Kontingent kr 250,- for husstand, kr 150,- for pensjonister • Betal til konto 0540 08 48612 • Vipps 21271

Med lerka i baklommen

Uti jula gikk vi julebukk. Det var et høydepunkt. Når vi var smågutter, var vi bare innom naboene. De kjente oss igjen med en gang, men vi fikk med oss noen småkaker og noen steder fikk vi Twist. Da var hensikten oppnådd. Da vi ble litt større, var vi over hele Fenstad. En gang var vi en hel gjeng jenter og gutter som gikk sammen. Et av stedene vi trampa inn, var hos a Margit og'n Aksel. En av gutta hadde med seg ei lommelerke som han hadde fylt opp med himbrygd alkoholfritt øl. Den var stappe godt ned i baklommen. Jeg spellte «Lokker'n» på munnspill, og de andre danse.

Flaska i baklommen fikk litt medfart. Plutselig small det i baklommen tel en av gutta. Korken i flaska gikk i taket og ølet

fosse utover golve. Kameraten vår fór ut av døra. Vi kunne se ølstripa i snøen etter han i vinterkvelden. Harabikkja hadde

latter og moro. De hadde forresten kjent oss igjen for lengst. Vi ble ofte servert både det ene og det andre. For at vi

skulle slippe å løfte på maska når vi åt, hadde vi klippet et stort høl til munnen. Da kunne vi eta med begge næva med maska på. Men vi var glad i å prate den gongen også, så vi ble avslørt til slutt.

JSS

LEIE AV FENSTAD VELHUS

Kontakt for bestilling :

Arne Hovland tel 924 11 926

Tid *medlem/ikke medlem*

Ukedager: 500 /600

Fredag til søndag 1700/1800

Pluss 300 for vask pr leie

Kom til oss så hjelper vi deg med fargesetting, løsninger tilpasset ditt hjem og din smak!

FARGERIKE
SLETVOLD

Ringvegen 23 - Jessheim - Tlf. 63 97 06 09
Mandag-fredag 09-18 Torsdag 09-19 Lørdag 09-16
www.fargerike-sletvold.no